

Aftale om budget 2021 og overslagsårene 2022-2024

Med aftalen om budgettet for 2021-2024 er der i særlig grad sat fokus på investeringer i fremtiden. Både i forhold til at skabe rammerne for et stort og ambitiøst idrætsanlæg i Dronningborg, nye daginstitutioner og forbedringer i indeklimaet i kommunens eksisterende daginstitutioner og skoler. Hertil kommer investeringer i infrastruktur, som kan understøtte fremkommeligheden og danne grundlag for øget vækst og udvikling i kommunen.

På serviceområderne er det blandt andet prioriteret at holde hånden under socialområdet med tilførsel af ekstra midler, ligesom der er afsat yderligere midler til blandt andet hjælpemidler på omsorgsområdet, et løft til kulturområdet samt sundhedsfremme og forebyggelse. Aftalepartierne lægger endvidere afgørende vægt på, at der er sikret midler til at fastholde serviceniveauet på de store serviceområder på trods af et stigende udgiftspres som følge af befolkningsudviklingen.

Ansvarlig og langsigtet økonomisk styring

Aftalepartierne har med tilfredshed noteret sig, at effekten af den vedtagne udligningsreform og den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL, har skabt et solidt grundlag for kommunens fremadrettede budgetlægning.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at kommunen kan overgå til en styring, som indebærer, at det gennemsnitlige driftsoverskud inkl. afdrag på kommunens lån fremover er det primære styringsmål i budgetlægningen.

Der skal kort sagt være balance i økonomien på det skattefinansierede område og råd til at betale de løbende afdrag på kommunens gæld, før der kan bruges midler på nye tiltag. Aftalepartierne lægger hermed afgørende vægt på, at der sikres en overordnet styring af kommunens økonomi, som er ansvarlig og holdbar – også på længere sigt.

Budgetændringer som følge af demografisk udvikling

Aftalepartierne ønsker at fastholde, at budgetterne på de store serviceområder reguleres i takt med de demografiske ændringer i befolkningen. Den beregnede stigning fra 2020 til 2021 på i alt 33,8 mio. kr. udmøntes derfor fuldt ud til fagområderne fra den centralt placerede demografipulje jf. tabellen nedenfor. For 2022 og frem tages der samtidigt højde for, at den beregnede regulering for skoleområdet ikke helt svarer til niveauet for 2021:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Børn	2,8	2,8	2,8	2,8
Skole	6,2	4,6	4,0	3,6
Social	2,6	2,6	2,6	2,6
Omsorg	22,2	22,2	22,2	22,2
I alt	33,8	32,2	31,6	31,2

De beregnede stigninger fra 2022 og frem fastholdes i den centralt placerede demografipulje og vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetlægninger.

Børn og Familie:

Ny daginstitution i Dagtilbud Sydøst (21,5 mio. kr.)

Den demografiske udvikling viser et stigende antal børn 0-5 år i perioden frem mod 2030. I Dagtilbud Sydøst vil der fra 2021 mangle fysisk plads til både de 0-2 årige og de 3-5 årige. For at Randers Kommune fortsat kan leve op til den politisk vedtagne pasningsgaranti over for børn, der bor i Dagtilbud Sydøst, er aftalepartierne enige om, at afsætte 21,5 mio. kr. til at bygge en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 50 vuggestuebørn. En sådan institution vil understøtte byudviklingen i Munkdrup, ligesom aftalepartierne er enige om, at den nye daginstitution skal søges etableret, så den vil være et velegnet pasningstilbud for pendlerforældre.

Ny daginstitution i Dronningborg og Minimax (8,9 mio. kr.)

Med udgangspunkt i et stigende børnetal er der tidligere afsat midler til etablering af nye institutioner i Langå, Dronningborg og Randers C (Minimax). I forbindelse med byggeriet i Langå har det vist sig, at den samlede anlægssum overstiger det afsatte beløb. Dette er blevet løst ved omplacering af midler fra det planlagte byggeri af de to øvrige institutioner. Aftalepartierne er dog enige om, at der fortsat skal være midler til at få bygget alle tre planlagte institutioner. De afsatte anlægsbeløb til Dronningborg og Minimax forhøjes derfor med i alt 7,7 mio. kr. i 2021 og 1,2 mio. kr. i 2022.

Indeklima i daginstitutionerne (20 mio. kr.)

Der er iværksat en undersøgelse af indeklimaet i kommunens daginstitutioner. Aftalepartierne er enige om at prioritere de væsentligste indsatser, som undersøgelsen vil give anledning til. Der afsættes på den baggrund i alt 20 mio. kr. – fordelt med et rammebeløb på 5 mio. kr. årligt i årene 2021-2024 - til forbedring af indeklimaet i kommunens daginstitutioner.

Et løft til dagtilbudsområdet (2,8 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne ønsker at understøtte og forstærke den solide faglige kvalitet i kommunens dagtilbud. Der skal være flere pædagoger der ledes af dygtige ledere og på den måde understøtter børnenes udvikling i de vigtigste år af deres tilværelse, og der skal fortsat arbejdes med naturen som pædagogisk udviklingsrum og børnenes spirende miljøbevidsthed. Der afsættes på den baggrund 2,8 mio. kr. fra 2021 og frem til et generelt løft af dagtilbudsområdet.

Løftet kan medvirke til at sikre, at kommunen kan leve op til kravet om minimumsnormeringer indenfor den kompensation som modtages fra staten. Midlerne fordeles ligeligt i kommunens dagtilbud og dagpleje, så forældrenes behov for kvalitetspladser i højere grad kan imødekommes.

Øget uddannelsesgrad i kommunens dagtilbud (4 mio. kr.)

I Randers Kommune prioriteres høj kvalitet i vores dagtilbud. Det kan blandt andet opnås ved at øge graden af uddannet personale i institutionerne – eksempelvis ved at allerede ansatte pædagogmedhjælpere, uddannes til pædagoger eller pædagogiske assistenter. Aftalepartierne vil på den baggrund afsætte 4 mio. kr. – fordelt med 1 mio. kr. årligt i perioden 2021-2024 - til en øget uddannelsesgrad blandt medarbejderne i kommunens dagtilbud.

Familieområdet

Aftalepartierne er enige om at fastholde den nedskrivning af familieområdets restgæld på det administrative område, som er indeholdt i forslaget til basisbudget. Det indebærer, at gælden på 8,7 mio. kr. gældssaneres efter samme principper, som blev anvendt for områdets øvrige gæld i budget 2020-2023.

Set i sammenhæng med gældssaneringen af den øvrige gæld samt tilførslen af midler i budgettet for 2020-2023, er aftalepartierne enige om, at der nu er skabt en realistisk økonomisk ramme for familieområdet, der giver området mulighed for til at håndtere de udsving, der fremover måtte være mellem årene ift. overførsler af over-/underskud.

Øget fokus på plejebørns skolegang og uddannelse (0,6 mio. kr. fra 2021 og frem)

Der har været gennemført flere eksternt finansierede projekter omkring de anbragte børns skolegang og læring. Vi ved, at anbragte børn klarer sig dårligere end andre børn, hvad angår skolegang og uddannelse. Aftalepartierne ønsker, at bygge videre på erfaringerne fra blandt andet READ projektet ved at udvide familiekonsulentteamet med en konsulent der har en lærerbaggrund. Konsulenten skal have til opgave at understøtte familierne i et fortsat styrket fokus på plejebørnenes skolegang og uddannelse. Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,6 mio. kr. til formålet fra 2021 og frem.

Skole og Uddannelse:

Forbedring af indeklima på folkeskolerne (20 mio. kr.)

Der er foretaget en registrering af de fysiske rammer samt indeklimaet på alle folkeskoler i Randers Kommune. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der afsættes 20 mio. kr. – fordelt med et rammebeløb på 5 mio. kr. i årene 2021-2024 – til prioritering af et forbedret indeklima på skoleområdet.

Specialskolen (2,2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne har med tilfredshed noteret sig, at skole- og uddannelsesudvalget arbejder med at udvikle en ny fællesskabsstrategi, der blandt andet indebærer planer om, at der indenfor skoleområdets samlede økonomi gives specialskolen et mere stabilt økonomisk grundlag, for løbende at kunne tilpasse indsatserne til det enkelte barn.

Ambitionen er, at lave en intern fordeling af midlerne på skoleområdet, hvor specialskolen får en stabil personalemæssig situation og en stabil økonomisk drift, så alle kræfter i endnu højere grad kan fokusere på kerneopgaven – herunder løbende justering af de indsatser som fagligt vurderes rigtige for den enkelte elev i tæt samarbejde mellem skolen, eleven og forældre.

For at give specialskolen mulighed for at indfase sammenlægningen af specialskolerne og samtidig holde fokus på god kvalitet i undervisningen af skolens elever, er aftalepartierne enige om, at tilføre området 2,2 mio. kr. årligt i 2021 og 2022.

Projekt MyWay (1,3 mio. kr. i 2022)

MyWay er et forebyggende behandlingstilbud til unge 15-25 år, der mistrives. Tilbuddet består af et fire måneders forløb med hhv. individuelle psykologsamtaler, mentorstøtte og et gruppemiljø med ligesindede. MyWay blev etableret som et metodeudviklingsprojekt i Randers med midler fra Velux Fonden og har været i drift siden 2016.

I forbindelse med budgettet for 2020-2023 blev der afsat midler til en videreførelse af tilbuddet til og med 2021. Aftalepartierne er enige om at sikre finansieringen yderligere et år og afsætter på den baggrund 1,3 mio. kr. i 2022. Forud for budgetlægningen 2023-2026 foretager forvaltningen en evaluering af projektet, der kan danne baggrund for politisk stillingtagen til videreførelse og det varige niveau for indsatsen.

Projekt RUN (630.000 kr. i 2021 og 2022)

Projekt RUN har de seneste 2,5 år - med finansiering fra Poul Due Jensen Fonden – været gennemført som en særlig indsats til sårbare unge, som har vanskeligt ved at deltage i den forberedende grunduddannelse (FGU) eller særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).

Aftalepartierne ønsker at videreføre indsatsen i yderligere to år som et tilbud til at hjælpe denne gruppe af sårbare unge godt videre i deres uddannelsesforløb. Der afsættes på den baggrund 630.000 kr. årligt i 2021 og 2022. Resten af udgiften til indsatsen finansieres via omlægning af indsatser i ungdomsskolen, samt et forventet fald i deltagelse på FGU forløb. I forbindelse med budgetlægningen for 2023-2026 er aftalepartierne enige om, at tilbuddet skal evalueres med henblik på en politisk drøftelse af eventuel videreførelse.

Øget søgning til erhvervsuddannelser (540.000 kr. i 2021 og 2022)

Byrådet har under overskriften "Randers uddanner alle – flere unge i uddannelse" et mål om at flere under 25 år gennemfører en ungdomsuddannelse og at flere vælger en erhvervsuddannelse. Søgetallene fra marts 2020 viser, at søgningen til erhvervsuddannelserne er lavere end de vedtagne måltal, og den ønskede stigning i søgningen til erhvervsuddannelserne er således ikke sket. Aftalepartierne er enige om at afsætte 540.000 kr. årligt i 2021 og 2022 til at iværksætte en række tiltag i samarbejde med uddannelser, grundskoler, elever og forældre, der skal øge kendskabet til erhvervsuddannelserne og være med til at sikre, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse.

Fodboldlinjen (0,5 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne er enige om at fortsætte Fodboldlinjen, som er et tilbud i folkeskolen til elever på 7.-9. årgang og i mindre skala på 5.-6. årgang (Fodboldlinjen-Mini).

Eleverne tilbydes fodboldundervisning i to lektioner om ugen, der varetages i samarbejde mellem folkeskolerne og Randers Ungdomsskole. Undervisningen har til formål at udvikle elevernes fodboldmæssige færdigheder samt forståelse for det mentale og sociale aspekt i sport. Fodboldlinjen omfatter desuden en træneruddannelse for elever på 8.-9. årgang, der udbydes i samarbejde med DBU, samt en juniorlederuddannelse for elever på 9. årgang, der udbydes i samarbejde med Tradium.

Finansieringen af Fodboldlinjen er tidligere sket gennem de ordinære midler til folkeskolerne. Aftalepartierne ønsker, at finansieringen fremover gøres til en tydelig del af budgettet til

folkeskolerne, og at Fodboldlinjen fortsætter i sin nuværende form med et årligt budget på 0,5 mio. kr. fra 2021 og frem.

DM i SKILLS

DM i SKILLS er det årlige danmarksmesterskab for unge fra erhvervsuddannelserne, der løber over tre dage. Omkring 300 unge er med som deltagere, hvor de kæmper inden for de forskellige fag om at blive landets bedste. DM i SKILLS giver de unge chancen for at vise deres talenter. Det er desuden med til at skærpe deres faglige niveau og vise omverdenen – heriblandt grundskoleelever – erhvervsuddannelsernes mangeartede og spændende muligheder.

Et værtskab for SKILLS vil være et væsentligt bidrag til at profilere erhvervsuddannelserne samtidig med, at det giver synlighed for Randers som uddannelses- og eventby. Aftalepartierne er derfor enige om at søge værtskabet for DM i SKILLS i 2023. Som led i ansøgningen skal mulige samarbejdspartnere inviteres til også at deltage, herunder i finansieringen.

Såfremt kommunens ansøgning om værtskabet imødekommes, er aftalepartierne enige om, at finansieringen af kommunens udgifter forbundet med arrangementet skal tilvejebringes i forbindelse med budgetlægningen for 2022-2025.

Social- og beskæftigelsesområdet:

Socialområdets afvikling af gæld (24 mio. kr.)

Socialområdet har i tidligere år oparbejdet en større gæld til kommunekassen som følge af underskud på driften. I 2018 blev der på den baggrund besluttet en økonomisk handleplan, der skulle genskabe den økonomiske balance på området og afvikling af gælden. Socialområdet er lykkedes med at genskabe balancen og har – blandt andet i kraft af merindtægter fra refusion på særligt dyre enkeltsager – været i stand til at afvikle en del af gælden.

Aftalepartierne er opmærksomme på, at socialområdets økonomi adskiller sig fra de øvrige store serviceområder. 50% af områdets pladser købes således eksternt hos blandt andet andre kommuner, hvor mulighederne for at påvirke prisen kan være begrænsede. Det er samtidigt vurderingen at egne tilbud drives på et niveau, hvor mulighederne for væsentlige økonomiske forbedringer er begrænsede. Da reglerne for refusion særligt dyre enkeltsager samtidigt er blevet lavet om, så socialområdet ikke længere kan påregne merindtægter herfra, vurderes det ikke længere realistisk at området kan afvikle den resterende gæld i overskuelig fremtid. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte midler, som kan sikre en afvikling af socialområdets gæld henover de næste tre år. Der afsættes på den baggrund 8 mio. kr. årligt i årene 2021-2023 som anvendes til en årlig nedskrivning af socialområdets gæld i forbindelse regnskabsaflæggelsen.

Aftalepartierne er samtidigt enige om, at socialområdet skal fastholde den allerede besluttede økonomiske handleplan med henblik på at opretholde økonomisk balance på området, så der ikke igen opstår underskud og oparbejdes gæld til kommunekassen.

Særligt dyre enkeltsager (1,2 mio. kr. i 2022 og 1,0 mio. kr. i 2023 og frem)

De ændrede refusionsregler for særligt dyre enkeltsager indebærer samlet set et betydeligt økonomisk tab for Randers Kommune. Størrelsen af tabet er dog forbundet med en del usikkerhed. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at afvigelser i forhold til de budgetterede indtægter i 2021 og 2022 reguleres via den udgiftsreserve som er indarbejdet i budgettet vedrørende øvrig drift – alternativt kommunekassen. I forbindelse med budgetlægningen for 2023 er aftalepartierne enige om, at der skal foretages en vurdering af et retvisende indtægtsbudget, som kan danne grundlag for, at budgettet igen kan gøres til en del af fagområdernes samlede økonomiske ramme.

Merindtægter fra refusion særligt dyre enkeltsager var en del af socialområdets udmøntning af 0,5%-besparelserne i budgettet for 2020-2023. De forudsatte merindtægter kan ikke realiseres, som følge af de ændrede regler på landsplan. Aftalepartierne er enige om at kompensere socialområdet for dette. Socialområdet tilføres på den baggrund 1,2 mio. kr. i 2022 og 1,0 mio. kr. i 2023 og frem

Tilskud til foreninger (1,2 mio. kr. i 2021 og 0,55 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 1,2 mio. kr. i 2021 og 550.000 kr. i 2022 til øget tilskud til en række foreninger. Tilskuddet fordeles således i 2021:

- Den Blå Paraply 200.000 kr.
- SAM 575.000 kr.
- Underværket 100.000 kr.
- Natteravnene 25.000 kr.
- Kastalia 100.000 kr.
- Selvhjælp Randers 200.000 kr.

Aftalepartierne er endvidere enige om at reservere 0,2 mio. kr. yderligere til SAM i 2021 i forbindelse med udvalgets fordeling af §18-midler.

Som et led i forhøjelsen af driftstilskuddet, ønsker aftalepartierne, at det aftales med Den Blå Paraply, at der i 2021 sættes fokus på tættere samarbejde og koordinering med Slotsgården og Perron 4 om den samlede gruppe af socialt udsatte borgere i Randers Kommune.

Socialområdets demografimodel

På baggrund af forvaltningens evaluering af socialområdet demografimodel, er aftalepartierne enige om, at modellen videreføres i yderligere to år. Modellen evalueres igen i forbindelse med budgetlægningen for 2023-2026.

Udsatte lege – Feriecamp (0,3 mio. kr. i 2022)

Randers Kommune har både i 2017, 2018 og 2019 været vært for den årlige Feriecamp for socialt udsatte arrangeret af Landsforeningen af Væresteder. Det er en helt særlig ferie for socialt udsatte mennesker fra hele landet. Feriecampen tiltrak 1.700 overnattende gæster i 2019. Markedspladsen på Feriecampen er åben for gæster udefra, så Randers Kommunes borgere kan være en del af de mange arrangementer og det fællesskab, der opstår.

Der har i budgettet været afsat midler til, at Feriecamp også kunne afholdes i Randers i 2020 og 2021. På grund af COVID-19 blev arrangementet dog ikke afholdt i 2020. Af de afsatte midler i 2020 er de 0,3 mio. kr. prioriteret som ekstra midler til Feriecamp i 2021. Aftalepartierne er enige om at

restbeløbet i 2020 på 0,2 mio. kr. flyttes til 2022 og at der samtidigt afsættes ekstra 0,3 mio. kr. med henblik på, at der samlet set er afsat midler til at Feriecampen kan afholdes i Randers i både 2021 og 2022.

Veterancafeen (0,2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 0,2 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til Veterancafeen. Hermed kan cafeen fortsætte det store arbejde for veteraner og deres pårørende, så det bliver et fast samlingspunkt. Veterancafeen er en frivillig forening for veteraner i bred forstand. Udover militære veteraner omfatter målgruppen også sygeplejersker, læger, politi, nødhjælpsarbejdere og andre, som har været udsendt. Veterancafeen kan med tilskuddet yderligere udbygge samarbejdet med andre veteranforeninger og med Randers Kommunes veteranindsats, så der bliver endnu flere initiativer og aktiviteter for gruppen af veteraner i Randers Kommune, der tæller omkring 600 borgere.

Videreførelse af forstærket beskæftigelsesindsats (2 mio. kr. i 2022)

Der er i budgettet afsat 2 mio. kr. i 2020 og 2021 til en styrket sagsbehandling på Jobcenteret for at sikre hurtig og effektiv sagsbehandling til borgere og virksomheder. Set i lyset af Coronakrisens indvirkning på virksomhederne og beskæftigelsessituationen, er aftalepartierne enige om, at den styrkede indsats skal videreføres som minimum til og med 2022. Aftalepartierne afsætter på den baggrund 2 mio. kr. i 2022 til formålet.

Øget anvendelse af revalidering (2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 2 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til uddannelsesrevalidering. Beløbene svarer til, at det bliver muligt at tilbyde 10 – 12 borgere revalidering. Finansieringen skal ses som et forsøg, der samtidigt skal bidrage til at identificere størrelsen af personkredsen, der kan omfattes af revalideringsbestemmelserne i lov om aktiv social politik

Uddannelsesforløb SoSu-hjælpere (1,5 mio. kr. i 2021)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 1,5 mio. kr. 2021 til et særligt uddannelsesforløb. I projektet bliver ledige fra brancher med mindre gode beskæftigelsesmuligheder og risiko for langtidsledighed omskoleet til social- og sundhedshjælpere. Herigennem får de pågældende ledige væsentligt forbedret deres beskæftigelsesmuligheder, da der er mangel på uddannet arbejdskraft på særligt omsorgsområdet.

Der er tale om et samarbejdsprojekt mellem omsorgsområdet og beskæftigelsesområdet, hvor merudgiften ved at omskole ledige, i forhold til hvad omkostningerne er ved almindelige SoSu-hjælperuddannelsesforløb, finansieres ved den besparelse, som kommunen opnår på forsørgelsesydelse (dagpenge eller kontanthjælp), når de ledige starter på uddannelsen og får voksenelevløns. Projektet har tidligere været afprøvet og erfaringerne herfra fortæller, at der kan uddannes ca. 40 hjælpere for 1,5 mio. kr. fordelt på to hold af 20.

Erhverv og udvikling:

Flodbyen Randers – en attraktiv by for nuværende og kommende indbyggere

Flodbyen Randers er det største byudviklingsprojekt i Randers Kommunes historie og ét af Danmarks mest ambitiøse og gennearbejdede af slagsen. Med projektet, som kommer til at udvikle og løfte

Randers til nye højder over de kommende generationer, skabes en ny attraktiv bydel i det unikke floddelta mellem Gudenåen og Randers Fjord. Midt i Danmarks sjette største by.

Med Flodbyen Randers bindes attraktiv byudvikling sammen med forbedret infrastruktur og en sikring af midtbyen mod fremtidige oversvømmelser. Det er et sundt økonomisk princip at investere i løsninger, som kan håndtere flere udfordringer på samme tid. Klimabroen, som er en central rygrad i det samlede projekt, vil næsten halvere trafikken på Randers Bro. Broen vil sammen med klimabåndet - en seks kilometer lang højvandsbeskyttelse på begge sider af åen og fjorden – beskytte byen imod de stormflodshændelser, som vil blive hyppigere i fremtiden.

Aftalepartierne er enige om, at der i forbindelse med kommende lokalplaner skal være fokus på, hvordan det særlige havnemiljø bevares. Aftalepartierne er herudover enige om, at fortsætte såvel den ambitiøse kommunale opsparing til broen som den positive dialog med folketingets partier med henblik på at opnå statslig medfinansiering, så Klimabroen kan stå klar omkring 2030.

Den yderligere opsparing til Klimabroen i basisbudgettet lyder på 11 mio. kr. i 2021 stigende til 17 mio. kr. i 2024 – og forøges i årene frem jf. den 10-årige investeringsplan. Aftalepartierne er endvidere enige om, at der fortsat skal gennemføres løbende optagelse af lån øremærket til Klimabroen, i takt med at Randers Havns egenfinansierede anlægsinvesteringer giver kommunen automatisk låneadgang.

Styrket bosætningsstrategi (2 mio. kr.)

Randers Kommune har så mange dejlige steder at bosætte sig. En fantastisk midtby med både en middelalderkerne og en flodby; små og store landsbyer, alt sammen tilsat fantastisk natur. Hertil kommer et rigt kultur- og foreningsliv. Alt dette vil vi gerne dele med mange flere.

Indsatsen for at tiltrække flere indbyggere til Randers Kommune har været tiltagende i de seneste år. Der inviteres til åben landsby, hvor landsbyer kan vise interesserede, potentielle tilflyttere, hvad de kan tilbyde. Der er direkte dialog med kommunens større virksomheder om medarbejdernes muligheder for at bosætte sig i kommunen. Randers – og særligt naturen i Randers - markedsføres i nabokommunerne med stor interesse til følge.

Aftalepartierne er enige om, at der er behov for at skrue op for indsatsen. Investeringer i tilflyttere er investeringer i kommende midler til velfærd og yderligere udvikling i Randers Kommune. Der afsættes på den baggrund yderligere 1 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til at sikre en bedre og mere målrettet markedsføring.

Forstærket midtbyindsats (12 mio. kr.)

Den historiske midtby i Randers er kernen i byens og kommunens udvikling. En levende midtby er hjertet i Randers som attraktiv bosætningskommune – uanset hvor i kommunen man vælger at bo. Arbejdet med udmøntning af den vedtagne midtbystrategi har vist resultater. Frem mod foråret 2020 var tendensen således færre tomme butikslokaler i bybilledet.

Byrådet vedtog i foråret 2020 at fremrykke de hidtil afsatte midler for at hjælpe midtbyen og midtbyens forretninger bedst muligt over coronakrisen. Også det har vist positive resultater, men der

er behov for at fortsætte indsatsen i de kommende år. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte yderligere 4 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til den videre indsats.

Erhverv Randers - Business Randers (0,7 mio. kr. årligt i 2021 og frem)

Aftalepartierne lægger vægt på at understøtte erhvervsudviklingen i Randers Kommune.

Aftalepartierne er derfor også enige om, at det arbejde med virksomhedsrådgivning- og udvikling der foregår i regi af Erhverv Randers skal fortsætte. Til finansiering af indsatsen i regi af Erhverv Randers afsættes på den baggrund yderligere 0,7 mio. kr. årligt i 2021 og frem.

Erhvervstaskforce Randers

I lyset af Corona-krisen igangsatte Randers Kommune i forsommeren et initiativ målrettet behovet for at understøtte det lokale erhvervsliv – den såkaldte Erhvervstaskforce Randers. Erfaringerne med samarbejdet og de gennemførte tiltag har været positive. Aftalepartierne lægger stor vægt på at det gode samarbejde videreføres ind i næste fase, hvor fokus forventes at være på genopretningen.

Aftalepartierne er enige om, at fokus mere konkret skal være at øge virksomhedernes robusthed samt produktudvikling for de nye markeder, der er opstået efter krisen. Virksomhedernes robusthed kan bl.a. sikres ved flere og kortere forsyningskæder, ligesom der ønskes igangsat initiativer, der kan understøtte lokale virksomheder - der har mod på at udvikle og/eller gentænke deres forretning – og vil være til gavn for hele kommunen.

Landdistrikter:

Transportmuligheder for unge i landdistrikterne (0,8 mio. kr.)

Aftalepartierne er opmærksomme på, at de offentlige transportmuligheder til dele af kommunen kan være begrænsede. Særligt for unge mennesker kan det være begrænsende i forhold til deltagelse i idrætsaktiviteter eller andre sociale sammenhænge. Aftalepartierne ønsker på den baggrund at afsætte 0,4 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til et forsøg med at etablere bedre muligheder for transport til og fra landsbyerne med særligt fokus på unge.

Områdefornyelsesmidler

En mangfoldighed i muligheder for erhverv og bosætning understøtter udviklingen i hele kommunen. Derfor er landsbyerne vigtige for udviklingen af Randers Kommune. Landsbyerne i kommunen har meget forskellige udfordringer. Områdefornyelser er helhedsorienterede indsatser, som giver landsbyer et stort løft.

Der har i de seneste år været et mindreforbrug på byfornyelsesområdet. Aftalepartierne er enige om, at disse midler sammen med bevillingerne i indeværende budget skal ud og arbejde til gavn for landsbyerne. Aftalepartierne vil derfor drøfte prioriteringen af midlerne til de kommende områdefornyelser på baggrund af forvaltningens kortlægning og ansøgninger fra landsbyerne, forventeligt i foråret 2021. Afhængigt af omfanget af fondsstøtte og endelig afgrænsning af konkrete projekter, forventer forvaltningen at et beløb i størrelsesorden ca. 20 mio. kr. her skal prioriteres.

Miljø og teknik:

Infrastrukturplan (30 mio. kr.)

Infrastrukturen i Randers er udfordret. Med meget få krydsningsmuligheder af Gudenåen og Randers Fjord er særligt Randers Bro et knudepunkt, som belaster infrastrukturen i resten af byen. Denne grundlæggende udfordring løser den kommende klimabro. Klimabroen vil løse store dele af de infrastrukturelle problemer i Randers og er uden sammenligning den mest rentable trafikinvestering i dagens Danmark.

Der er dog også en lang række andre udfordringer i infrastrukturen. Disse bliver kortlagt i den kommende infrastrukturplan. Planen fremlægges til politisk behandling i efteråret 2020 og skal herefter i høring. Planen vil foreslå en række overordnede prioriteringer. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at forlods reservere 10 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024 til nødvendige infrastrukturinvesteringer i forbindelse med udmøntning af planen. Aftalepartierne er i den forbindelse enige om, at midler til forlængelse af Ringboulevarden er højt prioriteret. Ligeledes er udvidelse af Højsletvej et projekt, der har aftalepartiernes fokus, ligesom aftalepartierne er opmærksomme på, at der må forventes behov for yderligere finansiering. Dette vil blive drøftet i forbindelse med kommende års budgetlægninger, når der skal ske prioritering af ikke-disponerede anlægsmidler.

Ringboulevard (1,5 mio. kr. i 2021)

Særligt færdiggørelsen af Ringboulevarden vil give infrastrukturen i kommunen et stort løft. Projektet har været på tegnebrættet i lang tid og vil give en væsentlig forbedring af fremkommeligheden i og omkring Randers. Aftalepartierne er enige om, at projektet er vigtigt og også bør have statslig interesse. Der afsættes på den baggrund 1,5 mio. kr. i 2021 til en VVM af projektet.

Cykelstier – sikre skoleveje (6 mio. kr.)

Aftalepartierne er enige om at afsætte yderligere 2 mio. kr. årligt i årene i 2021-2023 til flere cykelstier med særligt fokus på sikre skoleveje.

Parkering i Randers midtby (2 mio. kr.)

Fortætningen af Randers midtby udfordres af flere biler. Der opleves mangel på parkeringspladser flere steder. Udfordringerne bliver særligt store i det kommende år, hvor en del af parkeringspladserne på Gasværksgrunden og ved Randers Regnskov inddrages i forbindelse med ombygningen af Hvidemøllebroen.

Parkeringsmuligheder er afgørende både for de fortsatte attraktive bosætningsmuligheder i Randers midtby, men endnu mere for et velfungerende handelsliv.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte en pulje på 2 mio. kr. i 2021, der skal optimere parkeringsmulighederne i Randers Midtby og ved Randers Regnskov.

Øget vejvedligeholdelse og renholdelse af cykelstier (2 mio. kr. i 2021)

Aftalepartierne er enige om, at huller i vejene fortsat er et problem flere steder i kommunen, ligesom cykelstierne i højere grad skal renholdes. Aftalepartierne er derfor enige om, at afsætte yderligere 2 mio. kr. i 2021 hertil.

Videreførelse af den boligsociale indsats (2,5 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne noterer sig med glæde, at Landsbyggefonden har meddelt tilsagn på 16 mio. kr. fra 2021-2025 til medfinansiering af en boligsocial helhedsplan for byens udsatte boligområder og risikoområder. Aftalepartierne ønsker et endnu stærkere samarbejde mellem boligorganisationerne og kommunen for at sikre udviklingen i boligområderne.

Aftalepartierne noterer sig også, at der samlet er afsat 39 mio. kr. til fysiske forandringer i udearealerne i Jenumparken. For at sikre den bedst mulige kobling mellem investeringerne i boligområderne og kommunens arealer, er der enighed om at afsætte 2,5 mio. kr. til fysiske tilpasninger i 2022. Aftalepartierne ønsker hermed at opnå den størst mulige værdi af boligorganisationernes investeringer og medvirke til at gøre boligområderne attraktive for en bredere gruppe af borgere.

Grøn vedligeholdelse – og biodiversitet (1 mio. kr. i 2021 og frem)

Randers er kommunens hovedby. Byens primære åbne pladser, gader og hovedfærdselsårer bør fremstå på en måde som er indbydende overfor gæster og noget vi alle sammen kan være stolte over som borgere i kommunen. Det kræver pleje og grøn vedligeholdelse. Aftalepartierne er derfor enige om, at give et løft hertil i budgettet og afsætter 1 mio. kr. årligt i 2021 og frem. Aftalepartierne lægger i den forbindelse vægt på, at den gennemførte pleje og grønne vedligeholdelse gennemføres på en måde som bidrager til biodiversiteten på det grønne område som helhed.

Styrket naturgenopretning (1,2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Naturen i Randers Kommune er intet mindre end fantastisk. Endnu flere har i det forgangne år fået øjnene op for det. Staten har udpeget Fussingø som hjemsted for en ny nationalpark, der kommer til at sikre yderligere biodiversitet. Den unikke natur omkring Læsten Bakker bliver til et stort og tilgængeligt naturområde i samarbejde med "Den Danske Naturfond", "15. juni Fonden", og Naturstyrelsen.

Netop tilgængeligheden til naturen viste forårets nedlukning vigtigheden af. Folk valfartede til naturoplevelser i Randers Kommune. Den positive udvikling skal understøttes ved at fortsætte det gode arbejde med at skabe tilgængelighed for både dem som ønsker stilheden og naturoplevelsen, og for dem som ønsker at benytte naturen til fysiske aktiviteter. Kommunen har gjort en stor indsats via naturplejen for at forbedre naturindholdet på naturområder med stort naturpotentiale.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte yderligere 1,2 mio. kr. i 2021 og 2022 til det grønne område. Sammen med de allerede afsatte midler i basisbudgettet ønsker aftalepartierne, at disse skal anvendes til en styrket indsats på følgende områder:

- Fremme biodiversiteten ved gennemførelse af naturplejeprojekter rettet mod følsomme naturtyper som bl.a. rigkær, sommerfugleprojekter og padder.
- Øge biodiversiteten på de bynære grønne områder og i de kommunale skove.

- Etablere ny natur – gerne bynært skov - sammen med vandværkerne, Staten og Regionen.
- Fortsat forbedre adgangen i vores naturområder, og skabe endnu bedre rammer for friluftslivet.

Gudenåsamarbejdet (250.000 kr. i 2021 og frem)

Randers Kommune har siden 2016 været medlem af Gudenåsamarbejdet. Gudenåsamarbejdet er et samarbejde på tværs af de 7 Gudenåkommuner om realisering af Gudenåens vækst- og oplevelsespotentialer. Der er ikke i budgettet afsat midler til en videreførelse af medlemskabet i 2021 og frem. Aftalepartierne er enige om, at prioritere dette og afsætter på den baggrund 250.000 kr. årligt fra 2021 og frem.

Naturcenteret – ny personalebygning (2,4 mio. kr.)

Den gamle naturskolebygning som i dag anvendes til personalebygning for Naturcenteret er fra 1991. Bygningen er meget nedslidt og der er konstateret råd i bygningen. Af hensyn til arbejdsmiljøet på Naturcenteret er aftalepartierne derfor enige om at afsætte 2,4 mio. kr. i 2021 til en ny personalebygning.

Offentlige toiletter – Langå og handicaptoiletter (0,1 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at prioritere 0,1 mio. kr. fra 2021 og frem til tilsyn og rengøring med handicaptoiletter i Randers by samt til offentligt toilet i Langå stationsbygning.

Klima – og mulighed for etablering af en 'Klimaklynge'

Randers Kommune er en af de 20 danske kommuner i DK2020-samarbejdet med Realdania, som arbejder på at følge i fodsporene på de mest klimaambitiøse byer i verden. Til at understøtte og konkretisere arbejdet skal byrådet vedtage en ny klimaplan omkring årsskiftet 2020/2021. Med den nye klimaplan skal vi reducere CO₂-udslippet med 70% inden 2030 – og være CO₂-neutrale i 2050. Det er en ambitiøs plan, der vil påvirke alle dele af kommunen, men det er helt nødvendigt for at sikre, at Randers Kommune bidrager sit til at begrænse klimakrisen. For at nå i mål med ambitionerne skal der arbejdes med en lang række indsatser, som hver især bidrager til reduktionerne.

Udledningerne fra transportområdet er en udfordring. Her skal der udarbejdes en strategi for at fremme el-biler, både i kommunens egen flåde og blandt borgerne. Det kræver en god infrastruktur og flere lademuligheder i det offentlige rum og ved de kommunale bygninger.

Andre sektorer spiller også store roller, og der er brug for indsatser omkring bæredygtighed i bygninger og byggeri, landbrug og industri. I Randers Kommune inviterer vi derfor erhvervsliv, institutioner, civilsamfund og borgere til at spille i Klimaliga Randers. I Klimaliga Randers samles vi på tværs for at gøre en forskel for klimaet. Vi vil samle små og store initiativer for at reducere klimagasserne.

Aftalepartierne imødeser klimaplanen, som kommer til at konkretisere udfordringerne for Randers og synliggøre de fremtidige behov for prioriteringer og investeringer.

Aftalepartierne er endvidere enige om at Randers Kommune, som en del af bosætningsindsatsen, skal afsøge muligheder for at facilitere etablering af en "Klimaklynge"- både for private og erhverv. Etablering af klimaklynge skal have til formål at sikre, koordinere og udbygge anvendelsen af vedvarende energi og bæredygtigt byggeri – herunder energineutrale bygninger - på det private- og det erhvervsmæssige område.

Udearealer omkring daginstitutioner og skoler

De hidtidige erfaringer med COVID-19 har tydeliggjort, at udearealer omkring kommunens daginstitutioner og skoler er meget vigtige rum for børnelivet. Derfor er det også vigtigt, at de grønne arealer forbliver tilgængelige og inviterende til leg. Det kræver pasning af de grønne områder – og ikke mindst forventningsafstemning i forhold til, hvilket serviceniveau institutioner og skoler kan forvente på området. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at Ejendomsservice i samarbejde med Børn og Skole udarbejder et oplæg til serviceniveau for de grønne områder i daginstitutioner og på skoler. Oplægget vil blive fremlagt i første halvår 2021.

Bygningsvedligehold

Aftalepartierne lægger stor vægt på, at kommunens bygningsmasse vedligeholdes på et tilfredsstillende niveau. I forbindelse med vedtagelsen af den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet, er der fastlagt en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. I 2024 er budgettet således forøget fra det hidtidige årlige niveau på 39,1 mio. kr. til 45,5 mio. kr.

Aftalepartierne er enige om, at prioriteringen i den 10-årige investeringsplan er nødvendig, da de ekstra midler skal anvendes til nødvendig genopretning og indhentning af det vedligeholdelsesmæssige efterslæb som i dag eksisterer på en række af kommunens bygninger.

Sundhed, Kultur og Fritid:

Dronningborghallen (1 mio. kr. i 2023 og 2,1 mio. kr. i 2024 og frem)

Aftalepartierne ønsker at sikre mulighederne for, at Randers Gymnastiske Forening - med deres mere end 4000 medlemmer – kan samle deres aktiviteter i Dronningborg. Her kan foreningen sammen med Dronningborg Boldklub og øvrige brugere skabe et nyt stort idrætsanlæg. Et moderne idrætsanlæg, der i samspil med en hel ny daginstitution og nyt plejecenter, skal skabe fundamentet for livslang fysisk aktivitet og bevægelse. De fremtidige fritidsbrugere af Dronningborg Idrætscenter, daginstitutionen og plejecenteret vil skabe grobund for nye samarbejdsmuligheder på tværs af sektorer, hvilket vil betyde et større samspil mellem fritidsbrugere og kommunale institutioner. Både i forhold til brug af de fysiske rammer, driftsmæssig optimering og med aktivitetsmulighederne på plejecenter, daginstitution og i fritiden.

Konstruktionen forudsætter at kommunen deponerer et beløb svarende til forventet ca. 25 mio. kr., som vil blive frigivet over en 25-årig periode. Aftalepartierne er i den forbindelse opmærksomme på, at størrelsen af deponeringskravet kan blive forøget såfremt der ønskes et lån med kommunegaranti. Dette vil blive afklaret i den videre planlægning af projektet.

Til finansiering af driften forbundet med den større enhed afsætter aftalepartierne 1 mio. kr. i 2023 og 2,1 mio. kr. i 2024 og frem. Aftalepartierne forudsætter i den forbindelse, at den nye hal står færdig sammen med de øvrige anlæg medio 2023.

Breddeidrætsmidler (3 mio. kr.)

Aftalepartierne er enige om at afsætte yderligere 3 mio. kr. i 2022 til anlægsprojekter på breddeidrætsområdet.

Driftsmidler til kunststofbane i Krstrup (0,2 mio. kr. i 2022 og frem)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,2 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til drift af kunststofbanen i Krstrup.

Maritimt aktivitetshus i Udbyhøj (450.000 kr. i 2021)

Udbyhøj havn har igennem de senere år udviklet sig til et stort aktiv - ikke alene for sejlfolket men for alle borgere. Nye aktiviteter der samler på tværs af generationer er blevet skabt i et godt samarbejde mellem en kommunal havn og borgerne. Denne udvikling ønsker aftalepartierne at understøtte. Der afsættes derfor 450.000 kr. i 2021 der skal supplere de fondsmidler som borgerne selv har indsamlet. Midlerne skal anvendes til at etablere et nyt maritimt aktivitetshus.

Randers Teater – ombygning (5 mio. kr.)

Randers Egnsteater er blevet til Randers Teater. Det statslige engagement i teatret er øget væsentligt, antallet af forestillinger og antallet af solgte billetter er igennem årene øget. Randers Teater understøtter således den kulturpolitik Randers Byråd har vedtaget. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at afsætte 2,5 mio. kr. i 2022 og 2,5 mio. kr. i 2023 til kommunal medfinansiering af udbygning af teatret. Pengene frigives når det er lykkedes for teateret at fremskaffe den resterende finansiering på ca. 10 mio. kr. til projektet fra eksterne fonde mv.

Turbinen (0,5 mio. kr. årligt i 2021-2024)

Aftalepartierne er enige om, at Turbinen som regionalt spillested er et afgørende aktiv for musikkulturen i Randers Kommune, både for borgerne og for musikkens udviklingsmuligheder fremadrettet i kommunen. Det er derfor vigtigt, at genudpegning af Turbinen som regionalt spillested finder sted igen fra 1. januar 2025. For at sikre, at Turbinen kan realisere den ambition, må Turbinen drives videre som et selvstændigt spillested som supplement til Værket og med et indhold og en strategi, der kan positionere Turbinen til en genudpegning som regionalt spillested fra og med 2025. Aftalepartierne støtter op om dette og afsætter på den baggrund et tidsbegrænset 4-årigt tilskud på 0,5 mio. kr. årligt i 2021-2024 til Turbinen.

Værket

Værket er en af de vigtigste spillere i Randers kommunes kulturpolitik. Rammerne for publikum, men også for de ansatte skal være i orden. Samtidig er det også vigtigt at rammerne muliggør, at de store forestillinger kan spilles på stedet. Det nødvendiggør investeringer i fremtidens scenetårn. Aftalepartierne er derfor enige om at igangsætte et udredningsarbejde med henblik på at beskrive fremtidens muligheder. Arbejdet skal indeholde en plan der rækker hen over flere år og skal analysere muligheder for fondsfinansiering.

Museum Østjylland (0,5 mio. kr. i 2021 og frem)

En række medarbejdere på Museum Østjylland vil i de kommende år gå på pension. Nogle af disse medarbejdere har været ansat i støttede stillinger, hvor ordningerne ikke længere er mulige at anvende eller økonomisk er dyrere for arbejdsgiveren. Genbesættelse af stillingerne vil derfor medføre merudgifter. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at støtte Museum Østjylland med yderligere 0,5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem med henblik på at sikre det fremtidige bemandingsniveau på museet.

Von Hatten (650.000 kr. i 2021)

Musikcafeen på Von Hatten er et helt særligt element i det randrusianske kulturliv. Her blomstrer talenterne op. Desværre har bygningen de seneste mange år lidt under manglende vedligehold, så det nu snart er sidste udkald for at redde bygningen (Von Hatten Stræde 7). Fonden til bevarelse af gamle bygninger har fået mulighed for at erhverve ejendommen og istandsætte den med henblik på videre drift af musikcaféen.

Ved sidste budgetaftale blev der ydet tilsagn om et rente- og afdragsfrit lån på 5 mio. kr. til Fonden for bevarelse af gamle bygninger i Randers Kommune. Med henblik på at sikre den nødvendige finansiering til en samlet løsning, er aftalepartierne enige om, at øge lånetilsagnet med 0,65 mio. kr. til i alt 5,65 mio. kr.

Omsorgsområdet:

Ældreboliger med kald (2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023 og frem til en tilpasning af planen vedrørende omdannelse af ældreboliger med kald. Med disse midler ønsker aftalepartierne, at boligerne på Bakkegården kan fastholdes som ældreboliger med kald. Herved sikres mulighed for, at der fortsat eksisterer et sådant tilbud i Randers by. Herudover giver midlerne mulighed for, at der kan ske en nærmere revurdering af planen – blandt andet i lyset af den analyse af ældreområdet som er besluttet – og der herefter kan tages endelig stilling til omfanget af omdannelser af boliger i forbindelse med budgetlægningen for 2023-2026.

Klippekort på omsorgsområdet (5 mio. kr. i 2021)

Aftalepartierne er enige om at fastholde niveauet for klippekortordningen på omsorgsområdet i 2021. Med ordningen kan der støttes op omkring beboere på kommunens plejecentre og borgere i eget hjem med mange timers hjemmehjælp, således at de fortsat kan få ½ times klippekort om ugen til det, som borger finder, at der er brug for ekstra hjælp til. Der afsættes på den baggrund 5 mio. kr. i 2021 til omsorgsområdet. Aftalepartierne er samtidig enige om, at en eventuel videreførelse af ordningen i 2022 og frem kan drøftes i forbindelse med næste års budgetlægning.

Hjælpebidler til borgere med nedsat funktionsniveau (3 mio. kr. i 2021 og frem)

Borgere i Randers Kommune, der har nedsat funktionsniveau og har brug for hjælpemidler, skal have mulighed for at få bevilget de nødvendige hjælpemidler og indenfor en rimelig frist. Derudover har aftalepartierne en stor opmærksomhed på, at de øgede udgifter til anskaffelse af hjælpemidler ikke bør udhule omsorgsområdet økonomi i øvrigt.

Aftalepartierne er derfor enige om at prioritere indsatsen på området og afsætter yderligere 3 mio. kr. årligt i 2021 og frem målrettet til hjælpemiddelområdet.

Analyse af ældreområdet (1 mio. kr.)

Byrådet har besluttet, at der skal gennemføres en analyse af omsorgsområdet ved brug af ekstern konsulenthjælp. Det er samtidigt besluttet, at analysen ikke skal finansieres af midler, der i forvejen var afsat til omsorgsområdet. Aftalepartierne afsætter på den baggrund en ramme på 1 mio. kr. i 2021 til gennemførelse af den besluttede analyse.

Talentprogram på omsorgsområdet (0,5 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne er enige om, at indføre et kursusforløb for udvalgte medarbejdere på omsorgsområdet, der i særlig grad udmærker sig i forhold til at understøtte værdier som værdighed, omsorg og selvbestemmelse i eget liv med henblik på, at disse medarbejdere kan gå forrest i at sprede disse værdier i organisationen. Til gennemførelsen af indsatsen afsætter aftalepartierne 0,5 mio. kr. årligt i 2021 og 2022.

Genetablering af Natcenteret (1 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 1 mio. kr. fra 2021 og frem til en genetablering af Natcenteret på omsorgsområdet.

Sundhedsområdet:

Sundhedsfremme og forebyggelse (3 mio. kr.)

Aftalepartierne lægger stor vægt på sundheden for borgerne i Randers Kommune. Kommunen skal kunne tilbyde sundhedsfremmende og forebyggende indsatser, rettet mod større trivsel og livskvalitet for alle borgere. Aftalepartierne ønsker at gøre det nemmere for borgerne at tage de sunde valg i hverdagen ved målrettet at arbejde for at fremme borgernes sundhed og forebygge at de får kroniske sygdomme senere i livet. Formålet er at skabe de bedste rammer for at alle borgere kan mestre eget liv.

Sundhedstilstanden og sundhedsvanerne blandt Randers Kommunes borgere er på nogle områder markant dårligere end i Region Midt som helhed. Det gælder forhold som rygning, kostmønster, overvægt og trivsel (mental sundhed). Markant flere borgere i Randers Kommune lider således af kroniske lidelser i forhold til regionen som helhed.

Aftalepartierne har på den baggrund afsat en sundhedspulje på 1,5 mio. kr. årligt i 2021 og 2022, som skal anvendes til sundhedsfremmende og forebyggende indsatser for borgerne.

Havndal sundhedscenter (2 mio. kr.)

Som en del af budgettet for 2020-2023 blev det besluttet, at kommunens plejecenter Aldershvile i Havndal skal reduceres til 8 ældreboliger med kald, og at den øvrige del af plejecentret skal søges omdannet til et lokalt sundhedscenter. Overordnet er visionen med det lokale sundhedscenter at skabe et fælles hus for borgerne i Havndal og omegn med kommunale, frivillige og private/regionale tilbud i bred forstand. Etablering af et lokalt sundhedscenter/ aktivitetshus vil give mulighed for nemmere adgang til sundhedstilbud for borgerne i den nordlige del af Randers Kommune.

Arbejdet med etablering af det nye sundhedscenter er i fuld gang og huset forventes at blive sendt i udbud primo september. Der er tidligere reserveret et engangsbeløb på 1,7 mio. kr. til projektet samt en årlig varig driftsbevilling til centret på 0,5 mio. kr.

Aftalepartierne er i tilknytning hertil enige om, at reservere yderligere anlægsmidler på i alt 2 mio. kr. i 2021 til dækning af udgifter til reovering og etablering af centret.

I forbindelse med etableringen af centret forventes der herudover at være udgifter på i alt 5,3 mio. kr. forbundet med delvis indfrielse af et gammelt lån til kommunekredit samt forpligtelser til landbyggefonden ifm. med delvis nedlæggelse af de almennyttige boliger.

Overvægtige børn (0,2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne er enige om at prioritere indsatsen i forhold til overvægtige børn med henblik på at den eksisterende venteliste til tilbuddet kan afvikles. Aftalepartierne afsætter på den baggrund yderligere 0,2 mio. kr. til indsatsen i 2021 og 2022.

Gratis psykologtilbud til unge (0,5 mio. kr. i 2022 og frem)

Der er i budgettet til og med 2021 afsat 0,5 mio. kr. årligt til et tilbud om gratis psykologhjælp til 20-25 årige. De første to år med tilbuddet har vist, at søgningen har været langt større end forventet og tyder på et udækket behov hos målgruppen for hjælp til bedre trivsel og mental sundhed. Evalueringerne af psykologhjælpen viser også at de unge oplever stor effekt af samtalerne. Det er aftalepartiernes ønske, at unge som oplever dårlig mental sundhed, men som endnu ikke har eller viser symptomer på psykisk sygdom, fortsat skal ha adgang til et lettilgængeligt åbent tilbud, så de unge får hjælp til at komme videre i livet.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at permanentgøre tilbuddet og afsætter 0,5 mio. kr. til formålet i 2022 og frem.

Tværgående, øvrig finansiering og administration:

Grønne og bæredygtige indkøb – opstart af Møbelcirklen (1 mio. kr.)

Byrådet har i indkøbspolitikken fastlagt, at kommunen til stadighed arbejder for at nedsætte miljøbelastningen og fremme udvikling og anvendelse af mindre miljøbelastende produkter og ydelser. Med en betragtelig indkøbsvolumen har kommunen gode forudsætninger for at bidrage positivt til en grøn og bæredygtig udvikling, hvor der blandt andet er fokus på produkternes samlede livscyklus samt minimering af miljøbelastning ved produktion, distribution og bortskaffelse.

Aftalepartierne er enige om vigtigheden af et styrket fokus på grønne og bæredygtige indkøb. Konkret ønsker aftalepartierne i den forbindelse at der afsættes 1 mio. kr. til opstart, udvikling og driften i 2021 af projektet Møbelcirklen på beskæftigelsesområdet. Møbelcirklen er et bæredygtigt cirkulært system til levering af møbler og inventar i Randers Kommune. Konceptet er, at en afdeling i kommunen kan registrere et uønsket møbel/inventar på en online platform, som efterfølgende bliver hentet og transporteret til lager. Om nødvendigt istandsættes møblet/inventaret, hvorefter det kan bestilles og leveres fra Møbelcirkelns lager. Målet er, at nyindkøb af møbler og inventar i Randers

Kommune kun foretages, hvis Møbelcirklen ikke kan opfylde behovet. Møbelcirklen vil resultere i en besparelse på indkøb af inventar og skabe jobåbninger for personer, der står langt fra arbejdsmarkedet. Samtidig understøtter projektet Randers Kommune som en bæredygtig kommune, der har fokus på FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling.

Randers Kommune er borgernes kommune.

Randers Kommune skal være en kommune, hvor man som borger kan komme til orde og blive hørt. Og hvor man sammen med andre oplever, at man kan påvirke de forhold, der betyder noget for ens liv og hverdag.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at Randers Kommune skal arbejde systematisk med udviklingen af den demokratiske dialog og med borgerinddragelse som metode til styring og udvikling af kommunen. Det kan eksempelvis ske ved at udvikle dialogen mellem politikere og borgere ved en mere systematisk og forpligtende inddragelse af borgergrupper, lokalråd, foreningsliv, interesseorganisationer, medarbejdere m.fl. i den politiske proces. Og det kan ske både i den politikskabende proces og i den efterfølgende opfølgning på mål, resultater og effekter.

Økonomisk kompensation vedr. COVID-19

Aftalepartierne er enige om, at budgettet for 2021-2024 er udarbejdet under forudsætning af, at eventuelle COVID-19 foranstaltninger på serviceområderne vil blive kompenseret af staten. Såfremt kommunen modtager kompensation vedrørende 2021 er aftalepartierne enige om, at fordelingen af denne skal drøftes i aftalekredsen.

Reduktion reservebeløb (-25 mio. kr. i 2021 og 2022 samt -20 mio. kr. i 2023 og -10 mio. kr. i 2024)

Som generel finansiering af indholdet i nærværende budgetaftale er aftalepartierne enige om, at reservebeløbet vedrørende "øvrige drift", som er indarbejdet i basisbudgettet, kan reduceres med 25 mio. kr. i 2021 og 2022 samt 20 mio. kr. i 2023 og 10 mio. kr. i 2024. Reservebeløbet udgør herefter 5 mio. kr. årligt i 2021 og frem, idet aftalepartierne er enige om, at restbeløbet reserveres til eventuelle mindreindtægter vedrørende refusion særligt dyre enkeltsager.

Låntagning - fortsat nedbringelse af gæld

Social- og Indenrigsministeriet har givet mulighed for øget låntagning i Randers Kommune. Aftalepartierne er enige om, at der på baggrund heraf optages lån på 45 mio. kr. som indgår som generel finansiering af nærværende budgetaftale. Aftalepartierne konstaterer, at Randers Kommune fortsat (netto) nedbringer gælden.

Tilførsel af midler som følge af finanslov 2021

Såfremt de kommende forhandlinger om finansloven for 2021 betyder tilførsel af midler til kommunen, er aftalepartierne enige om, at konkret udmøntning af disse skal aftales nærmere i kredsen af aftalepartier.

Lokal ældre- og handicapombudsmandsfunktion (0,2 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at der indføres en lokal ældre- og handicapombudsmandsfunktion, som pårørende, medarbejdere og andre kan gå til, hvis de oplever eller er bekymret for, at sårbare ældre eller andre sårbare borgere udsættes for omsorgssvigt. Aftalepartierne er enige om, at en sådan

funktion naturligt hører hjemme i regi af borgerrådgiveren, der er uafhængig af forvaltningen.
Aftalepartierne afsætter 0,2 mio. kr. årligt fra 2021 og frem til funktionen.

Aftalepartiernes samarbejde

Aftalepartierne er enige om, at samarbejdet og den politiske koordinering på tværs ønskes styrket.
Aftalepartierne er på den baggrund enige om at gennemføre månedlige møder, hvor den løbende udmøntning af nærværende budgetaftale kan drøftes. Første møde afholdes i løbet af november 2020.

Borgmesteren

For Socialdemokratiets byrådsgruppe

For Det Konservative Folkepartis byrådsgruppe

For Radikale Venstres byrådsgruppe

For Socialistisk Folkepartis byrådsgruppe